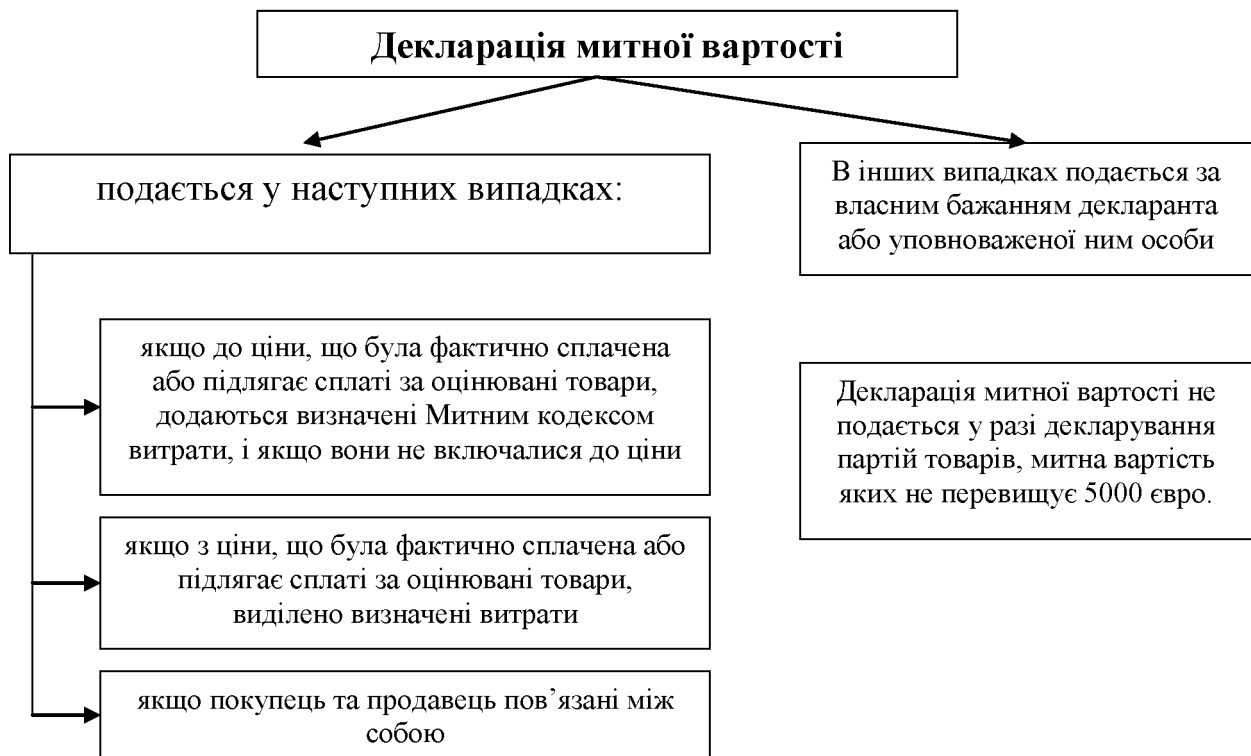

РОЗДІЛ 7

КОНТРОЛЬ ПРАВИЛЬНОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТА ЇЇ ДЕКЛАРУВАННЯ

7.1. Декларування митної вартості

Для заявлення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України відповідно до митного режиму імпорту, фіскальному органу, який проводить митне оформлення цих товарів, разом з митною декларацією та іншими необхідними для митного оформлення зазначених товарів документами в установленому порядку подається декларація митної вартості (рис. 7.1).

Рис. 7.1. Умови подання декларації митної вартості

У декларації митної вартості наводяться відомості про метод визначення митної вартості товарів, числове значення митної вартості товарів та її складових, умови зовнішньоекономічного договору, що мають відношення до визначення митної вартості товарів, та надані документи, що підтверджують зазначене. Форми декларацій митної вартості та порядок її заповнення затверджена наказом Міністерства фінансів України⁷².

⁷² Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення» від 24.05.2012 № 599 [Електронний ресурс] // Режим доступу з <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/62386.html>.

Заявлення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України в режимах, відмінних від режиму імпорту, здійснюється при декларуванні цих товарів шляхом заявлення в митній декларації відомостей про числове значення їх митної вартості та про документи, що його підтверджують.

При поданні митної декларації на паперовому носії ДМВ подається на паперовому носії. Для електронного декларування, ДМВ подається у формі електронного документа. При поданні митної декларації на паперовому носії ДМВ подається на паперовому носії та супроводжується її електронною копією. ДМВ на паперовому носії подається в одному примірнику, який залишається у справах фіскального органу. За бажанням декларанта або уповноваженої ним особи ДМВ на паперовому носії може подаватися у двох примірниках, один з яких з відповідними відмітками фіскального органу повертається декларанту або уповноваженій ним особі.

ДМВ (додаток Е) складається з основного аркуша та додаткового, який заповнюється на товари одного – трьох найменувань. Для заявлення відомостей про митну вартість товарів, визначену за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції), до основного аркуша ДМВ додається додатковий аркуш А.

Для заявлення відомостей про митну вартість товарів, визначену із застосуванням другорядних методів (за ціною договору щодо ідентичних товарів, за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів, на основі віднімання вартості, на основі додавання вартості (обчислена вартість) та резервного), до основного аркуша ДМВ додається додатковий аркуш Б.

За наявності в партії товарів більше трьох найменувань до основного аркуша ДМВ залежно від методу визначення митної вартості додається необхідна кількість додаткових аркушів А та Б. Додаткові аркуші можуть бути використані тільки в тому випадку, якщо всі дані, заявлені на основному аркуші ДМВ, повною мірою стосуються й товарів, зазначених у додаткових аркушах цієї ДМВ.

ДМВ заповнюється державною мовою за допомогою комп'ютера. При застосуванні ДМВ на паперовому носії ДМВ друкується декларантом або уповноваженою ним особою на білому папері формату А4. Технічні характеристики паперу, призначеного для виготовлення ДМВ за допомогою комп'ютера, повинні забезпечувати належну якість відбитків службових штампів і печаток фіскальних органів, що використовуються для оформлення ДМВ. У відповідних графах кожного аркуша ДМВ на

паперовому носії повинні бути проставлені особистий підпис та печатка (у разі наявності) декларанта або уповноваженої ним особи.

Вартісні показники в ДМВ виражаються дробовим числом з точністю до 4 знаків після коми, крім граф 28, 32, 36, 40, 43 ДМВ, у яких вартісні показники округлюються за правилами округлення з точністю до двох знаків у дробовій частині. За відсутності в будь-якій графі ДМВ на паперовому носії місця, потрібного для зазначення відомостей, допускається запис їх на зворотному боці відповідного аркуша ДМВ із зазначенням графи, якої стосується цей запис. Такий запис засвідчується підписом і печаткою (у разі наявності) особи, яка вчинила запис, а у відповідних графах ДМВ робиться відмітка «Див. на звороті». Декларант або уповноважена ним особа самостійно заповнює всі графи ДМВ відповідно до порядку їх заповнення, за винятком граф, призначених для відміток фіскального органу.

Посадова особа фіскального органу, що здійснює контроль правильності визначення митної вартості та проводить перевірку заповнення ДМВ, не має права з власної ініціативи або за дорученням чи на прохання декларанта або уповноваженої ним особи вписувати будь-які дані до граф ДМВ, що повинні заповнюватися декларантом або уповноваженою ним особою, вносити до них зміни, доповнення чи виправлення.

Декларант або уповноважена ним особа може вносити зміни (доповнення, виправлення) до декларації митної вартості, крім граф з вартісними показниками. Зміни (доповнення, виправлення) граф ДМВ на паперовому носії засвідчуються підписом та печаткою (у разі наявності) декларанта або уповноваженої ним особи.

Внесення змін до ДМВ у формі електронного документа здійснюється шляхом відкликання декларантом або уповноваженою ним особою поданих ДМВ та митної декларації та направлення фіскальному органу нової митної декларації та ДМВ у формі електронного документа.

7.2. Особливості заповнення граф Декларації митної вартості

Декларування митної вартості товару відбувається із використанням форми ДМВ (додаток Е). Розглянемо особливості її заповнення.

Основний аркуш ДМВ

Графа 1

Зазначаються відомості про нерезидента-продавця товару, який продається на експорт в Україну, а в іншому випадку зазначаються

відомості про нерезидента – сторону зовнішньоекономічного договору (контракту) або іншого документа, що використовується в міжнародній практиці замість договору (контракту). Відомості зазначаються в порядку, встановленому для заповнення граfi 2 митної декларації при декларуванні товарів у митний режим імпорту.

Графа 2 (а)

Зазначаються відомості про резидента-покупця товару, який продається на експорт в Україну, а в іншому випадку зазначаються відомості про резидента – сторону зовнішньоекономічного договору (контракту) або іншого документа, що використовується в міжнародній практиці замість договору (контракту). Відомості зазначаються в порядку, встановленому для заповнення граfi 9 митної декларації при декларуванні товарів у митний режим імпорту.

Графа 2 (б)

Зазначаються відомості про декларанта або уповноважену ним особу. Відомості зазначаються в порядку, встановленому для заповнення граfi 14 митної декларації при декларуванні товарів у митний режим імпорту.

Графа 3

Зазначаються скорочене літерне найменування умов поставки згідно з класифікатором умов поставки, літерний код альфа-2 країни поставки відповідно до Класифікації країн світу, через пропуск – назва географічного пункту у цій країні (наприклад: CIF UA Одеса, FOB US Нью-Йорк тощо).

Графа 4

Зазначаються код згідно з класифікатором документів, номер, дата укладення зовнішньоекономічного договору (контракту), у тому числі змін до нього (за наявності), або іншого документа, що використовується в міжнародній практиці замість договору (контракту), рахунків-фактур (інвойсів), виставлених продавцем покупцеві, або рахунків-проформ та інших документів, що підтверджують відомості про заявлену митну вартість. Відомості зазначаються в порядку, встановленому для заповнення граfi 44 митної декларації при декларуванні товарів у митний режим імпорту.

У разі подачі ДМВ разом з додатковою декларацією у випадках, передбачених частиною п'ятою статті 261 Митного кодексу, у граfi наводяться відомості про всі митні декларації, до яких подається додаткова декларація. Перед реквізитами кожної митної декларації

проставляється її порядковий номер у графі 4 ДМВ. Після реквізитів митної декларації наводяться відомості щодо документів, які підтверджують відомості про заявлену митну вартість у цій декларації. Відомості про митні декларації наводяться в хронологічному порядку. В інших графах основного аркуша ДМВ наводяться відомості, що стосуються відповідної митної декларації, з посиланням на порядковий номер цієї декларації, зазначений у графі 4 ДМВ.

Графа 5

Зазначаються номери та дати рішень, прийнятих митними органами за результатом розгляду обставин, вказаних у графах 9-11 ДМВ, щодо продажу товарів покупцю від того ж продавця, якщо в митних органах були зауваження до цих даних. Наводяться найменування й код відповідного митного органу, який здійснював митне оформлення товару, і зміст зауваження.

Графа 6

Відмічається знаком «X» метод визначення митної вартості, за яким визначено митну вартість оцінюваних товарів. У разі визначення митної вартості оцінюваних товарів різними методами у графі відмічаються всі методи, які застосовувались для її визначення.

Графа 7

Скорочено наводиться обґрунтування причин, з яких не застосовано метод визначення митної вартості за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції).

Графа заповнюється у разі визначення митної вартості товарів другорядними методами.

Графа 8

У графі зазначаються відомості про документи, що використовувалися для визначення митної вартості за методом або методами, зазначеними у графі 6 (крім документів, відомості про які зазначені у графі 4). Графа заповнюється у разі визначення митної вартості товарів другорядними методами.

Графи 9(а), 9(б)

Відмічається знаком «X» потрібна відповідь («так» або «ні»). Особи вважаються пов'язаними між собою у випадках, наведених у статті 58 Митного кодексу. При цьому одна особа вважається такою, що контролює іншу, якщо перша особа у юридичному або практичному відношенні може застосовувати обмеження до останньої або керувати нею.

Графа 10 (а)

Відмічається знаком «Х» потрібна відповідь («так» або «ні»). Відповідно ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, вважається прийнятною при наявності обмежень, які не впливають значною мірою на вартість товарів. Прикладом таких обмежень може бути випадок, коли продавець вимагає від покупця автомобілів не продавати чи виставляти їх до зафіксованої дати, яка становить початок модельного року.

Графа 10 (б)

Відмічається знаком «Х» потрібна відповідь («так» або «ні»). У разі відповіді «так» наводяться подробиці, тобто зміст умов, які мали вплив на ціну, що була фактично сплачена або підлягає сплаті. Якщо щодо продажу оцінюваних товарів або їх ціни існують будь-які умови або застереження, які унеможливають визначення вартості цих товарів, то метод визначення митної вартості за ціною договору (контракту) щодо товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, не застосовується.

Графа 11 (а)

Відмічається знаком «Х» потрібна відповідь («так» або «ні»). У разі відповіді «так» наводяться подробиці, що стосуються роялті та інших ліцензійних платежів, вид платежу (роялті, паушальний або комбінований), за що він сплачений або підлягає сплаті тощо. Суми цих платежів, які покупець повинен сплачувати прямо чи опосередковано як умову продажу оцінюваних товарів, якщо такі платежі не були включені до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за товари, наводяться в графі 18 ДМВ.

Графа 11 (б)

Відмічається знаком «Х» потрібна відповідь («так» або «ні»). У разі відповіді «так» у графі 19 ДМВ зазначається відповідна частина виручки від будь-якого подальшого перепродажу оцінюваних товарів, їх використання або розпорядження ними на митній території України, яка прямо чи опосередковано йде на користь продавця.

Графа 12

Зазначається кількість додаткових аркушів до основного аркуша ДМВ (кількість аркушів повинна відповідати номеру останнього аркуша мінус 1).

Графа 13 (а)

У разі застосування ДМВ на паперовому носії проставляються дата заповнення ДМВ, особистий підпис та печатка (у разі наявності)

декларанта або уповноваженої ним особи. При електронному декларуванні зазначається дата заповнення ДМВ.

Графа 13 (б)

Зазначаються прізвище, ім'я та по батькові декларанта або уповноваженої ним особи.

Додатковий аркуш А до основного аркуша ДМВ призначається для розрахунку митної вартості за основним методом визначення митної вартості – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції). У графах 14-28 додаткового аркуша А усі дані наводяться в гривнях, якщо інше не встановлено порядком заповнення відповідної графи. Якщо витрати, що підлягають урахуванню, здійснені в іноземній валюті, то відомості про перерахунок у іноземну валюту наводяться в розділі «Г». На кожному додатковому аркуші зазначається його порядковий номер. У додатковому аркуші можуть бути наведені відомості щодо товарів від одного до трьох найменувань.

«Номер товару»

Зазначається номер відповідного товару з графи 32 митної декларації або додаткового аркуша до неї. У разі подачі додаткової декларації, зазначається номер товару з графи 32 відповідної митної декларації, далі через знак «/» зазначається порядковий номер цієї митної декларації, зазначений у графі 4 ДМВ.

«Код товару»

Зазначається код відповідного товару згідно з УКТЗЕД, наведений у графі 33 митної декларації.

Розділ А «Основа для розрахунку»

Наводяться відомості про ціну ввезеного товару, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, а також про опосередковані платежі, які в сумі є основою для визначення митної вартості цього товару. При розрахунку митної вартості враховується вплив умов поставки (графі 3 ДМВ) та інших умов, що стосуються продажу оцінюваних товарів.

Графа 14 (а)

У першому рядку в іноземній валюті зазначається ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари. Ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті. Документальним підтвердженням заявленої вартості товару є рахунок-фактура (інвойс), зазначений у графі 4 ДМВ, або рахунок-проформа, який також зазначається в графі 4 ДМВ, банківські платіжні документи, якщо рахунок сплачено, договір (контракт) купівлі-продажу товару, а також інші документи, перелік яких

наведено в статті 53 Кодексу. У другому рядку графи наводиться літерний код валюти рахунку (у дужках) відповідно до Класифікації валют. У третьому рядку графи наводиться курс, за яким валюту перераховано у гривні. Перерахунок іноземної валюти в гривні здійснюється за курсом, установленим Національним банком України на дату прийняття митної декларації до митного оформлення. У четвертому рядку графи зазначається в гривнях ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті. Відомості в другому та третьому рядках повинні наводитися після тексту, а не в графах «Номер товару»/«Код товару».

Графа 14 (б)

Зазначається сума опосередкованих платежів у гривнях, якщо про них було зазначено в графі 10 (б) основного аркуша ДМВ. Зазначається також величина поправки до ціни товару для випадків, коли мали місце відповідні обмеження або умови. Розрахунок вартісної оцінки впливу цих поправок також наводиться на зворотному боці аркуша ДМВ. Якщо в графі 14 (б) зазначено сумарний розмір опосередкованих платежів і величин поправок до ціни (або тільки величину поправки), то в графі вчиняється запис «Див. на звороті», а на зворотному боці аркуша наводиться розшифровка загальної суми, зазначеної в графі 14 (б). У разі застосування ДМВ на паперовому носії розрахунок вартісного впливу цих умов або обмежень надається на зворотному боці основного аркуша ДМВ із зазначенням документів, на підставі яких здійснювався розрахунок, а відповідна сума наводиться в графі 14 (б) як опосередкований платіж і враховується при визначенні вартості операції та митної вартості оцінюваних товарів. При цьому у графі 10 (б) учиняється запис «Див. на звороті».

Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то опосередкований платіж розподіляється між товарами різних найменувань, яких він стосується, пропорційно вартості цих товарів, зазначеній в четвертому рядку графи 14 (а).

Графа 15

Зазначається в гривнях сума четвертого рядка графи 14 (а) та графи 14 (б).

Розділ Б «Складові митної вартості, гривень».

У цьому розділі зазначаються витрати (складові митної вартості), що не включені до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, підтвержені документально (договорами, рахунками, товаро-транспортними накладними, розрахунками на основі транспортних тарифів тощо).

Графа 16

Зазначаються витрати, понесені покупцем, що не включені до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті (графа 14 (а)), тобто не включені продавцем до рахунку-фактури, виставленого покупцеві, але мали місце у зв'язку з увезенням оцінюваних товарів на митну територію України та були сплачені або підлягають сплаті покупцем.

Пункт «а» графи 16

Зазначаються витрати, понесені покупцем на комісійні та брокерську винагороду, за винятком комісійних за закупівлю, що є платою покупця своєму агенту за надання послуг, пов'язаних із представництвом його інтересів за кордоном для закупівлі оцінюваних товарів. Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то зазначені витрати розподіляються між товарами кожного найменування пропорційно їх вартості, зазначеній у графі 15 ДМВ.

Пункт «б» графи 16

Зазначаються витрати, понесені покупцем, на вартість ящиків тари (контейнерів), в яку упаковано товар, або іншої упаковки, що для митних цілей вважаються єдиним цілим з відповідними товарами. Якщо використовується багатооборотна тара, то її вартість при кожній поставці товарів розподіляється пропорційно кількості товарів у кожній партії. Пропорційний розподіл витрат на тару (тобто перенесення її вартості частками на кожну партію) приймається митним органом за умови, що такий розподіл відображено в договорі (контракті) або підтверджений будь-яким іншим документом. До витрат на тару не належать окремо сплачені кошти за повернення тари продавцеві. Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то зазначені витрати розподіляються між товарами кожного найменування пропорційно їх вазі брутто.

Пункт «в» графи 16

Зазначаються витрати, понесені покупцем, на вартість упаковки або вартість пакувальних матеріалів та робіт, пов'язаних із пакуванням. Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то зазначені витрати розподіляються між товарами кожного найменування пропорційно їх вазі брутто.

Графа 17

Графа заповнюється, якщо покупцем прямо чи опосередковано безоплатно або за зниженими цінами поставляються товари та послуги (пункти «а»-«г» графи 17 ДМВ), якщо вони призначені для використання

у зв'язку з виробництвом та продажем на експорт в Україну оцінюваних товарів, якщо така вартість не включена до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті.

Пункт «а» графи 17

Зазначається вартість сировини, матеріалів, деталей, напівфабрикатів, комплектувальних виробів тощо, які увійшли до складу оцінюваних товарів та були надані прямо чи опосередковано покупцем безоплатно або за зниженими цінами для використання у зв'язку з виробництвом та продажем на експорт в Україну оцінюваних товарів.

Вартістю товарів та послуг, наданих для виготовлення оцінюваних товарів, є ціна, сплачена покупцем при закупівлі їх у третіх осіб. Якщо ці товари виготовлено особисто покупцем або пов'язаною з ним особою, то за їх вартість приймається вартість їх виготовлення, підтверджена відповідною бухгалтерською документацією покупця.

Якщо покупцем були надані будь-які послуги з обробки або переробки сировини, матеріалів, деталей, напівфабрикатів, комплектувальних виробів, з їх доставки чи зберігання тощо, то вартість цих послуг (при розрахунку митної вартості) ураховується за тією ціною, за якою вони були придбані покупцем. Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то зазначені витрати розподіляються між товарами кожного найменування, яких вони стосуються, пропорційно їх вартості, зазначеній у графі 15 ДМВ.

Пункт «б» графи 17

Зазначається вартість інструментів, штампів, шаблонів та аналогічних предметів, використаних у процесі виробництва оцінюваних товарів та які були надані прямо чи опосередковано покупцем безоплатно або за зниженими цінами для використання у зв'язку з виробництвом та продажем на експорт в Україну оцінюваних товарів.

При розподілі зазначених елементів щодо оцінюваних товарів застосовуються два фактори – вартість самого елемента та спосіб, у який ця вартість має розподілятися щодо оцінюваних товарів. Розподіл цих елементів повинен здійснюватися раціональним способом відповідно до обставин і згідно із загальноприйнятими принципами бухгалтерського обліку. Якщо покупець закупає елемент від продавця, не пов'язаного з покупцем, то вартістю цього елемента є ціна закупівлі. Якщо елемент був вироблений покупцем або особою, пов'язаною з покупцем, вартістю цього елемента є витрати на його виробництво.

Пункт «в» графі 17

Зазначається вартість матеріалів, витрачених у процесі виробництва оцінюваних товарів (мастильні матеріали, паливо тощо), які прямо чи опосередковано були надані покупцем безоплатно або за зниженими цінами для використання у зв'язку з виробництвом та продажем на експорт в Україну оцінюваних товарів. Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то зазначені витрати розподіляються між товарами кожного найменування, яких вони стосуються, пропорційно їх вартості, зазначеній у графі 15 ДМВ.

Пункт «г» графі 17

Зазначається вартість інженерних та дослідно-конструкторських робіт, дизайну, художнього оформлення, ескізів та креслень, виконаних за межами України і безпосередньо необхідних для виробництва оцінюваних товарів.

Додавання вартості елементів, зазначених у підпункті «г» пункту 2 частини десятої статті 58 Кодексу, повинно базуватися на об'єктивних даних і таких, що піддаються обчисленню. Для визначення вартостей, які повинні додаватись, у разі якщо це можливо, мають використовуватися дані, безпосередньо наявні в системі бухгалтерського обліку покупця.

Графа 18

Зазначається сума роялті та інших ліцензійних платежів, що стосуються оцінюваних товарів та які покупець повинен сплачувати прямо чи опосередковано як умову продажу оцінюваних товарів (незалежно від того, чи закріплена така умова в договорі (контракті) купівлі-продажу оцінюваних товарів), якщо такі платежі не включені до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті.

Якщо на момент митного оформлення оцінюваних товарів сума роялті та інших ліцензійних платежів невідома, то декларант або уповноважена ним особа здійснює її розрахунок згідно з Порядком включення суми роялті та інших ліцензійних платежів до ціни, що фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, під час визначення їх митної вартості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 446.

Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то суми роялті та інших ліцензійних платежів розподіляються між товарами кожного найменування, яких вони стосуються.

Графа 19

Зазначається сума відповідної частини виручки від будь-якого подальшого перепродажу товарів, що оцінюються, їх використання або розпорядження ними на митній території України, яка прямо чи опосередковано йде на користь продавця. Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то зазначена сума розподіляється між товарами кожного найменування.

Графа 20

Зазначаються витрати на транспортування оцінюваних товарів до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України, якщо ці витрати відповідно до умов поставки (графі 3 ДМВ) не були включені до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті (графі 14 (а) ДМВ).

Після тексту «Витрати на транспортування до» зазначається літерний код альфа-2 відповідно до Класифікації країн світу країни (адміністративно-територіальної одиниці у складі країни, що має власний літерний код за цією Класифікацією), на території якої міститься географічний пункт, до якого понесені витрати на транспортування товарів, наведені у цій графі, через пропуск – назва цього географічного пункту.

Графа 21

Зазначаються витрати на навантаження, вивантаження та обробку оцінюваних товарів, пов'язані з їх транспортуванням до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України.

Якщо додатковий аркуш А заповнено на товари декількох найменувань, то витрати на навантаження, вивантаження та обробку оцінюваних товарів розподіляються між товарами різних найменувань пропорційно вазі бруто цих товарів.

Графа 22

Зазначаються витрати на страхування оцінюваних товарів.

Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то витрати на страхування товарів різних найменувань розподіляються між цими товарами пропорційно їх вартості, зазначеній у графі 15 ДМВ.

Графа 23

Зазначається сума, отримана в результаті складання сум, зазначених у пунктах «а»-«в» графі 16, пунктах «а»-«г» графі 17, графах 18, 19, 20, 21, 22 додаткового аркуша А.

Розділ В «Витрати, що не включаються до митної вартості»

У цьому розділі зазначаються витрати або кошти, що зазначені у частині одинадцятій статті 58 Кодексу, які не включаються до митної вартості, підтверджені документально та піддаються обчисленню, за умови виділення їх з ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари.

Графа 24

Зазначаються витрати, які передбачені договором (контрактом), на виконання робіт з будівництва, спорудження, складення, технічного обслуговування або технічної допомоги, які здійснюються після ввезення імпортованих товарів, таких як промислова установка, машини або обладнання. В рахунку-фактурі (інвойсі) окремою позицією повинні бути виділені суми витрат на цю діяльність.

Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то такі витрати розподіляються між товарами кожного найменування пропорційно їх вартості, зазначеній у графі 15 ДМВ.

Графа 25

Зазначаються витрати на транспортування оцінюваного товару до місця призначення після ввезення його на митну територію України, якщо договором (контрактом) передбачено, наприклад, такі умови поставки, як CIF, CPT, DAP або DDP місце поставки на митній території України, і до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, ввійшли витрати на доставку товару до місця призначення на митній території України. Витрати зазначаються у випадку, якщо в рахунку-фактурі (інвойсі) окремо визначені вказані витрати. Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то витрати на їх транспортування після ввезення розподіляються між товарами різних найменувань пропорційно вазі бруто цих товарів.

Графа 26

Зазначаються суми податків, які справляються в Україні та які виділені з ціни, що була фактично сплачена або яка підлягає сплаті. Зазначені витрати повинні бути документально підтверджені та піддаватись обчисленню. При цьому графа заповнюється тільки у випадках, коли договором (контрактом) передбачено умови поставки оцінюваних товарів DDP або сплата митних платежів продавцем в Україні передбачена умовами договору (контракту) купівлі-продажу.

Якщо додатковий аркуш А заповнюється на товари декількох найменувань, то суми податків розподіляються між товарами кожного

найменування пропорційно їх вартості, зазначеній у графі 15 ДМВ, або іншій базі оподаткування.

Графа 27

Зазначається сума, отримана в результаті складання сум, зазначених у графах 24-26 ДМВ.

Пункт «а» графи 28

Зазначається в гривнях заявлена митна вартість, розрахована шляхом складання сум, наведених у графах 15 і 23 ДМВ, та відрахування суми, зазначеної в графі 27 ДМВ. Отримана митна вартість повинна відповідати відомостям, зазначеним у митній декларації як основа для розрахунку податків.

Пункт «б» графи 28

Зазначається заявлена в пункті «а» графи 28 ДМВ митна вартість, перерахована у валюту рахунку. Перерахунок здійснюється за курсом, зазначеним у розділі А.

Якщо ніякими документами за договором (контрактом) не встановлено вид іноземної валюти, то в пункті «б» графи 28 ДМВ митна вартість зазначається в євро.

Розділ Г

Якщо одну або декілька складових митної вартості (графи 16-22 ДМВ) або витрати, що не включаються до митної вартості (графи 24-26 ДМВ), сплачено в іноземній валюті, то в розділі «Г» зазначаються номер відповідної графи, сума платежу в іноземній валюті, код цієї валюти згідно з Класифікацією валют і її офіційний курс на дату подання митної декларації до митного оформлення. Підпис та печатка (у разі наявності) декларанта або уповноваженої ним особи. У разі застосування ДМВ на паперовому носії проставляються особистий підпис та печатка (у разі наявності) декларанта або уповноваженої ним особи.

Додатковий аркуш Б до основного аркуша ДМВ заповнюється для розрахунку митної вартості за другорядними методами визначення митної вартості – за ціною договору щодо ідентичних товарів, за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів, на основі віднімання вартості, на основі додавання вартості (обчислена вартість) та резервним.

У пункті «б» графи 29 та графах 30-43 додаткового аркуша Б усі дані наводяться в гривнях. Якщо витрати, що підлягають урахуванню, здійснені в іноземній валюті, то відомості про перерахунок у іноземну валюту наводяться в розділі «І». На кожному додатковому аркуші

зазначається його порядковий номер. В додатковому аркуші можуть бути наведені відомості щодо товарів від одного до трьох найменувань.

«Номер товару»

Зазначається номер відповідного товару з графі 32 митної декларації або додаткового аркуша до неї.

У разі подачі додаткової декларації зазначається номер товару з графі 32 відповідної митної декларації, далі через знак «/» зазначається порядковий номер цієї митної декларації, зазначений у графі 4 ДМВ.

«Код товару»

Зазначається код відповідного товару згідно з УКТЗЕД, наведений у графі 33 митної декларації.

«Метод визначення митної вартості»

Зазначається порядковий номер методу визначення митної вартості, що використовувався, таким чином: 2 – за ціною договору щодо ідентичних товарів; 3 – за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів; 4 – на основі віднімання вартості; 5 – на основі додавання вартості (обчислена вартість); 6 – резервний.

Розділ Д «Основа для розрахунку» та розділ Е «Коригування»

Заповнюються у разі застосування методу визначення митної вартості за ціною договору щодо ідентичних товарів або за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів.

У графах 30 (а)-30 (б) ДМВ наводяться дані для розрахунку митної вартості, спричиненого коригуванням основи для розрахунку. Ці дані можуть бути як зі знаком (+), якщо вони збільшують митну вартість товару, так і зі знаком (-), якщо вони її зменшують.

Графа 29

У графі наводяться відомості з джерела, зазначеного в графі 8 ДМВ, щодо вартості операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу), що продаються на експорт в Україну з тієї ж країни, і час експорту збігається з часом експорту оцінюваних товарів або є максимально наближеним до нього.

Ціна договору щодо ідентичних або подібних (аналогічних) товарів (залежно від обраного методу) береться за основу для визначення митної вартості оцінюваних товарів, якщо ці товари ввезено приблизно в тій же кількості та на тих же комерційних рівнях, що й оцінювані товари.

У разі відсутності такого продажу використовується вартість операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу), що продавалися в Україну в іншій кількості та/або

на інших комерційних рівнях. При цьому їх ціна коригується з урахуванням розбіжностей у кількості та/або комерційних рівнях незалежно від того, чи веде це до збільшення або зменшення вартості. Відомості про зазначене коригування наводяться в графі 30 (а) та/або графі 30 (б).

Ціна товару наводиться у валюті рахунку-фактури (інвойсу) або рахунку-проформи. Перерахунок іноземної валюти в гривні здійснюється за курсом, встановленим Національним банком України на дату прийняття митної декларації на оцінювані товари до митного оформлення.

Графа 30 (а)

У графі зазначають відомості щодо коригування вартості операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу) з урахуванням розміру партії оцінюваних товарів.

При коригуванні в якості підстав для розрахунку, пов'язаному з урахуванням розміру партії, у першу чергу беруться до уваги знижки з ціни товару, що надаються продавцем залежно від розміру закупленої партії товару. При цьому знижка на кількість товару враховується, якщо зазначено, що вартість товару встановлюється продавцем за схемою, побудованою на кількості проданого товару.

Графа 30 (б)

У графі зазначають відомості щодо коригування вартості операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу) з урахуванням комерційного рівня продажу оцінюваних товарів.

При коригуванні основи для розрахунку, пов'язаному з урахуванням комерційних рівнів, беруться до уваги різниця в умовах поставки (CIF, FOB, DDP тощо) товарів, вартість яких порівнюється, інші відмінності в комерційних рівнях (наприклад, наявність знижки на «вірність» продавцеві, терміновість платежу, різні комерційні рівні продажів (оптом, вроздріб), кількість посередницьких ланок тощо).

Графа 30 (в)

У разі якщо витрати на транспортування товарів до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію включаються у вартість операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу), у графі зазначається сума коригування для врахування зазначеної різниці між оцінюваними товарами та відповідними ідентичними або подібними (аналогічними) товарами, що зумовлено різницею у відстанях і способах транспортування.

У разі якщо витрати на транспортування товарів до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію не включаються у вартість

операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу), у графі зазначаються витрати на транспортування оцінюваних товарів. Відомості наводяться в порядку, визначеному для заповнення граfi 20 ДМВ.

Графа 30 (г)

У разі якщо витрати на навантаження, вивантаження та обробку товарів, пов'язані з їх транспортуванням до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України, включаються у вартість операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу), у графі зазначається сума коригування для врахування зазначеної різниці між оцінюваними товарами та відповідними ідентичними або подібними (аналогічними) товарами.

У разі якщо витрати на навантаження, вивантаження та обробку товарів, пов'язані з їх транспортуванням до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України, не включаються у вартість операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу), у графі зазначаються витрати на навантаження, вивантаження та обробку оцінюваних товарів, пов'язані з їх транспортуванням. Відомості наводяться в порядку, визначеному для заповнення граfi 21 ДМВ.

Графа 30 (г)

У разі якщо витрати на страхування товарів включаються у вартість операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу), у графі зазначається сума коригування для врахування зазначеної різниці між оцінюваними товарами та відповідними ідентичними або подібними (аналогічними) товарами.

У разі якщо витрати на страхування товарів не включаються у вартість операції з ідентичними або подібними (аналогічними) товарами (залежно від обраного методу), у графі зазначаються витрати на страхування оцінюваних товарів. Відомості наводяться в порядку, визначеному для заповнення граfi 22 ДМВ.

Графа 31

Зазначається сума, отримана в результаті складання сум, зазначених у графах 30 (а)-30 (г).

Графа 32

Зазначається сума, отримана в результаті складання сум, зазначених у пункті «б» граfi 29 та граfi 31.

Розділ Є «Основа для розрахунку» та розділ Ж «Компоненти».

Заповнюються у разі застосування методу визначення митної вартості на основі віднімання вартості. У графах 33 (а)-34 (г) зазначаються відомості з джерел, зазначених в графі 8 ДМВ.

Графа 33 (а)

У графі наводяться відомості з джерела, зазначеного в графі 8 ДМВ, щодо ціни одиниці товару, за якою оцінювані або ідентичні чи подібні (аналогічні) імпортовані товари продаються на території України у найбільших загальних кількостях покупцю, який не є пов'язаною з продавцем особою, одночасно або у час, наближений до дати ввезення оцінюваних товарів.

У разі якщо ні оцінювані, ні ідентичні чи подібні (аналогічні) товари не продаються в Україні одночасно або в час, максимально наближений до дати ввезення оцінюваних товарів в Україну, митна вартість таких товарів визначається на основі ціни одиниці товару, за якою відповідно оцінювані або ідентичні чи подібні (аналогічні) з оцінюваними товари продаються в Україні в кількості, достатній для встановлення ціни за одиницю такого товару, в тому самому стані, в якому вони були ввезені, на найбільш ранню дату після ввезення товарів, які оцінюються, але до сплину 90-денного строку.

Графа 33 (б)

Зазначається ціна партії оцінюваних товарів з урахуванням ціни одиниці товару, за якою оцінювані або ідентичні чи подібні (аналогічні) товари імпортовані, зазначеної у графі 33 (а).

Графа 34 (а)

У графі зазначається вартість, додана подальшою обробкою (переробкою), у разі якщо митна вартість визначається відповідно до частин четвертої-сьомої статті 62 Митного кодексу. Зазначена вартість повинна ґрунтуватись на об'єктивних даних, які піддаються обчисленню та відносяться до вартості такої роботи. Прийняті промислові формули, рецепти, методи будівництва та інша галузева практика повинні становити основу для обчислень.

Графа 34 (б)

У графі зазначаються витрати на виплату комісійних, що звичайно сплачуються або підлягають сплаті, чи звичайних торговельних надбавок, які робляться для одержання прибутку та покриття загальних витрат у зв'язку з продажем на митній території України товарів того ж класу та виду.

Графа 34 (в)

У графі зазначається вартість звичайних витрат, понесених в Україні на навантаження, вивантаження, транспортування, страхування, та інших пов'язаних з такими операціями витрат.

Графа 34 (г)

У графі зазначаються суми податків, що підлягають сплаті в Україні у зв'язку з ввезенням (імпортом) чи продажем (відчуженням) товарів.

Графа 35

Зазначається сума значень, наведених у графах 34 (а)-34 (г).

Графа 36

Зазначається різниця між значенням, наведеним у графі 33 (б), та значенням, наведеним у графі 35 ДМВ.

Розділ 3 «Розрахунок»

Заповнюється у разі застосування методу визначення митної вартості на основі додавання вартості (обчислена вартість). У графах 37-39 (в) зазначаються відомості з джерел, зазначених в графі 8 ДМВ.

Використання методу визначення митної вартості відповідно до статті 63 Кодексу, як правило, буде обмежуватися тими випадками, коли покупець і продавець пов'язані між собою, а виробник готовий надати митним органам України необхідні калькуляції собівартості та забезпечити можливість будь-якої подальшої перевірки, яка може виявитися необхідною.

Графа 37

У графі зазначається вартість матеріалів та витрат, понесених виробником при виробництві оцінюваних товарів. Така інформація повинна базуватися на комерційних рахунках виробника за умови, що такі рахунки сумісні із загально визнаними принципами бухгалтерського обліку, які застосовуються у країні, де ці товари виробляються.

Графа 38

У графі зазначається на підставі інформації, наданої виробником або від його імені, обсяг прибутку та загальних витрат, що дорівнює сумі, яка звичайно відображається при продажу товарів того ж класу або виду, що й оцінювані товари, які виготовляються виробниками у країні експорту для експорту в Україну. Надані виробником або від його імені дані повинні бути сумісними з тими, які, як правило, відображаються в продажах товарів того самого класу або виду, що й оцінювані товари, які виготовляються виробниками в країні експорту для експорту до України.

Графи 39 (а)-39 (в)

У графах зазначаються загальні витрати при продажу в Україну з країни вивезення товарів того ж класу або виду, тобто витрати на завантаження, розвантаження та обробку оцінюваних товарів, їх транспортування до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України, витрати на страхування цих товарів. Відомості наводяться в порядку, визначеному для заповнення граф 20-22 ДМВ відповідно.

Графа 40

Зазначається сума значень, наведених у графах 37-39 (в).

Розділ И «Основа для розрахунку»

Заповнюється у разі застосування резервного методу. Митна вартість, визначена за резервним методом, повинна ґрунтуватись на раніше визначених (визначених) митними органами митних вартостях. Для використання резервного методу при визначенні митної вартості повинні використовуватись методи, викладені у статтях 58-63 Кодексу, при цьому допускається обґрунтована гнучкість у застосуванні зазначених методів.

Графа 41

У графі зазначається чисельне значення основи для визначення митної вартості з джерел, зазначених в графі 8 ДМВ.

Графа 42

У графі зазначаються відомості з джерел, наведених у графі 8 ДМВ, щодо коригування, у разі необхідності, основи для розрахунку, зазначеної у графі 41 ДМВ. Ці дані можуть бути як зі знаком (+), якщо вони збільшують митну вартість товару, так і зі знаком (-), якщо вони її зменшують.

Декларант або уповноважена ним особа зазначає найменування витрат, на які коригується основа для розрахунку, із зазначенням їх числового значення. У разі застосування ДМВ на паперовому носії зазначені відомості вказуються на зворотному боці основного аркуша ДМВ; у графі 42 учиняється запис «Див. на звороті».

Графа 43

Зазначається сума значень, наведених у графах 41-42 ДМВ.

Розділ І

У розділі наводяться дані перерахунку із зазначенням номерів граф додаткового аркуша Б, коду валюти відповідно до Класифікації валют, суми витрат в іноземній валюті й курсу перерахунку валют на дату прийняття митної декларації до митного оформлення. Підпис та печатка (у

разі наявності) декларанта або уповноваженої ним особи У разі застосування ДМВ на паперовому носії проставляються особистий підпис та печатка (у разі наявності) декларанта або уповноваженої ним особи.

7.3. Документи, що підтверджують заявлення митної вартості

Одночасно з митною декларацією декларант подає фіскальному органу документи, що підтверджують заявлену митну вартість товарів і обраний метод її визначення.

Документами, які підтверджують митну вартість товарів, є⁷³:

1) декларація митної вартості та документи, що підтверджують числові значення складових митної вартості, на підставі яких проводився розрахунок митної вартості;

2) зовнішньоекономічний договір (контракт) або документ, який його замінює, та додатки до нього у разі їх наявності;

3) рахунок-фактура (інвойс) (додаток Ж) або рахунок-проформа (додаток З) (якщо товар не є об'єктом купівлі-продажу);

4) якщо рахунок сплачено, – банківські платіжні документи, що стосуються оцінюваного товару;

5) за наявності – інші платіжні та/або бухгалтерські документи, що підтверджують вартість товару та містять реквізити, необхідні для ідентифікації ввезеного товару;

6) транспортні (перевізні) документи, якщо за умовами поставки витрати на транспортування не включені у вартість товару, а також документи, що містять відомості про вартість перевезення оцінюваних товарів;

7) копія імпоротної ліцензії, якщо імпорт товару підлягає ліцензуванню;

8) якщо здійснювалося страхування, – страхові документи, а також документи, що містять відомості про вартість страхування.

У разі якщо документи містять розбіжності, наявні ознаки підробки або не містять всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари, декларант або уповноважена ним особа на письмову вимогу фіскальному органу

---

⁷³ Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (з наступними змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] //Режим доступу з <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/stru#Stru>.

зобов'язані протягом 10 календарних днів надати (за наявності) такі додаткові документи:

1) договір (угоду, контракт) із третіми особами, пов'язаний з договором (угодою, контрактом) про поставку товарів, митна вартість яких визначається;

2) рахунки про здійснення платежів третім особам на користь продавця, якщо такі платежі здійснюються за умовами, визначеними договором (угодою, контрактом);

3) рахунки про сплату комісійних, посередницьких послуг, пов'язаних із виконанням умов договору (угоди, контракту);

4) виписку з бухгалтерської документації;

5) ліцензійний чи авторський договір покупця, що стосується оцінюваних товарів та є умовою продажу оцінюваних товарів;

6) каталоги, специфікації, прейскуранти (прайс-листи) виробника товару;

7) копію митної декларації країни відправлення;

8) висновки про якісні та вартісні характеристики товарів, підготовлені спеціалізованими експертними організаціями, та/або інформація біржових організацій про вартість товару або сировини.

У разі якщо фіскальний орган має обґрунтовані підстави вважати, що існуючий взаємозв'язок між продавцем і покупцем вплинув на заявлену декларантом митну вартість, декларант або уповноважена ним особа на письмову вимогу фіскальному органу, крім вище перелічених документів, подає (за наявності) такі документи:

1) виписку з бухгалтерських та банківських документів покупця, що стосуються відчуження оцінюваних товарів, ідентичних та/або подібних (аналогічних) товарів на території України;

2) довідкову інформацію щодо вартості у країні-експортері товарів, що є ідентичними та/або подібними (аналогічними) оцінюваним товарам;

3) розрахунок ціни (калькуляцію).

Забороняється вимагати від декларанта або уповноваженої ним особи будь-які інші документи, відмінні від тих, які перелічені вище. Декларант або уповноважена ним особа за власним бажанням може подати додаткові наявні у них документи для підтвердження заявленої ними митної вартості товару.

7.4. Контроль правильності визначення митної вартості товарів

Важливе місце в практиці митного адміністрування посідає контроль правильності визначення митної вартості товарів. Він здійснюється фіскальним органом під час проведення митного контролю і митного оформлення шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості.

Регламентація контрольних процедур здійснена Методичними рекомендаціями щодо роботи посадових осіб митних органів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю правильності визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, затверджених відповідним наказом⁷⁴.

Контроль правильності визначення митної вартості товарів за основним методом – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту (вартість операції), здійснюється фіскальним органом шляхом перевірки розрахунку, здійсненого декларантом, за відсутності застережень щодо застосування цього методу.

За результатами здійснення контролю правильності визначення митної вартості товарів фіскальний орган визнає заявлену декларантом або уповноваженою ним особою митну вартість чи приймає письмове рішення про її коригування.

Фіскальний орган під час здійснення контролю правильності визначення митної вартості товарів зобов'язаний:

1) здійснювати контроль заявленої декларантом або уповноваженою ним особою митної вартості товарів шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості, наявності в поданих зазначеними особами документах усіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари;

2) надавати декларанту або уповноваженій ним особі письмову інформацію про причини, за яких заявлена ними митна вартість не може бути визнана;

3) надавати декларанту або уповноваженій ним особі письмову інформацію щодо порядку і методу визначення митної вартості, засто-

---

⁷⁴ Наказ ДМСУ «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи посадових осіб митних органів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю правильності визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України» від 13.07.2012 №362 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/kontrol-mitnoi-vartosti/62666.html>.

сованих у разі коригування митної вартості, а також щодо підстав здійснення такого коригування;

4) випускати у вільний обіг товари, що декларуються:

– у разі визнання фіскальним органом заявленої митної вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно із заявленою митною вартістю;

– у разі згоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням фіскального органу про коригування митної вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно з митною вартістю, визначеною фіскальним органом;

– у разі незгоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням фіскального органу про коригування заявленої митної вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно із заявленою митною вартістю товарів та надання гарантій в розмірі, визначеному фіскальним органом.

Фіскальний орган з метою здійснення контролю правильності визначення митної вартості товарів має право:

1) упевнюватися в достовірності або точності будь-якої заяви, документа чи розрахунку, поданих для цілей визначення митної вартості;

2) письмово запитувати від декларанта або уповноваженої ним особи додаткові документи та відомості, якщо це необхідно для прийняття рішення про визнання заявленої митної вартості;

3) здійснювати коригування заявленої митної вартості товарів;

4) проводити перевірки правильності визначення митної вартості товарів після їх випуску;

5) звертатися до фіскальних органів інших країн із запитом щодо надання відомостей, необхідних для підтвердження достовірності заявленої митної вартості;

6) застосовувати інші передбачені форми митного контролю.

Фіскальний орган може відмовити у митному оформленні товарів за заявленою декларантом або уповноваженою ним особою митною вартістю виключно за наявності обґрунтованих підстав вважати, що заявлено неповні та/або недостовірні відомості про митну вартість товарів, у тому числі невірно визначено митну вартість товарів, у разі:

1) невірно проведеного декларантом або уповноваженою ним особою розрахунку митної вартості;

2) неподання декларантом або уповноваженою ним особою документів, або відсутності у цих документах всіх відомостей, що

підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари;

3) невідповідності обраного декларантом або уповноваженою ним особою методу визначення митної вартості товару;

4) надходження до фіскального органу документально підтвердженої офіційної інформації фіскальних органів інших країн щодо недостовірності заявленої митної вартості.

У разі якщо під час проведення митного контролю фіскальний орган не може аргументовано довести, що заявлено неповні та/або недостовірні відомості про митну вартість товарів, у тому числі невірно визначено митну вартість товарів, заявлена декларантом або уповноваженою ним особою митна вартість вважається визнаною автоматично.

Послідовність дій посадових осіб при роботі з аналізу, виявлення та оцінки ризиків визначення митної вартості товарів, зокрема:

– вивчення характеристик товарів, які впливають на рівень їх митної вартості;

– вивчення маршруту транспортування товарів та перевірки достовірності декларування витрат на транспортування до митного кордону України;

– перевірки включення/невключення складових митної вартості, в тому числі на підставі наявної у фіскального органу інформації щодо наявності таких складових митної вартості (результати документальних перевірок, відповіді на запити для встановлення автентичності тощо);

– порівняння рівня заявленої митної вартості товарів з наявною у митного органу інформацією про рівень цін на такі товари або вартість прямих витрат на їх виробництво, у тому числі сировини, матеріалів та/або комплектувальних виробів, які входять до складу товарів;

– порівняння рівня заявленої митної вартості товарів з рівнем митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, митне оформлення яких вже здійснено;

– перевірки наявності взаємозв'язку продавця та покупця;

– перевірки інформації, наданої декларантом або уповноваженою особою, при продажу товарів між пов'язаними особами, щодо наближеності митної вартості товарів, визначеної основним методом;

– перевірки особливостей формування вартості окремих видів товарів відповідно до розділу 3 Методичних рекомендацій;

- перевірки наявності знижок/нарахувань з/до ціни оцінюваних товарів;
- перевірки наявності продажу оцінюваних товарів на експорт в Україну;
- перевірки наявності ознак підробки документів, які підтверджують митну вартість товарів;
- перевірки наявності розбіжностей у документах, які підтверджують митну вартість товарів;
- перевірки наявності прийнятих іншими митними органами рішень про коригування митної вартості товарів, що ввозились на виконання того ж зовнішньоекономічного договору (контракту) або документа, який його замінює, що і оцінювані товари.

При перевірці розрахунку, здійсненого декларантом або уповноваженою ним особою при визначенні митної вартості товарів за основним методом, та чисельного значення заявленої митної вартості, зокрема, аналізується:

- включення всіх складових митної вартості;
- включення всіх платежів до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті;
- наявність помилок при перенесенні відомостей з документів, які підтверджують митну вартість товарів, до митної декларації та/або до декларації митної вартості;
- наявність арифметичних помилок в митній декларації, ДМВ або документах, які підтверджують митну вартість товарів;
- наявність помилок при перерахунку сум в іноземній та/або національній валютах;
- наявність помилок при здійсненні нарахувань (наприклад, знижок);
- наявність помилок при перерахуванні одиниць виміру оцінюваного товару на одиниці виміру товару відповідно до Митного тарифу України.

При перевірці розрахунку та числового значення заявленої митної вартості товарів здійснюється перевірка наявності у підтверджуючих документах всіх відомостей в кількісному виразі, використаних при обчисленні митної вартості, а саме:

- ДМВ (якщо ДМВ подається);
- митній декларації графи 12, 20, 22, 31 (в частині зазначення характеристик товару, які впливають виключно на рівень його митної

вартості), 42, 43, 44 (в частині наявності реквізитів документів, які підтверджують митну вартість товарів), 45, 46;

– документах, поданих для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, для декларування яких не застосовується митна декларація (в частині зазначення характеристик товару, які впливають виключно на рівень його митної вартості);

– рахунку-фактурі або іншому документі, який визначає вартість товару.

Під час робіт з аналізу, виявлення та оцінки ризиків використовуються такі джерела інформації:

– спеціалізовані програмно-інформаційні комплекси Єдиної автоматизованої інформаційної системи ДФС України;

– спеціалізовані видання, які містять інформацію про ціни, сформовані на світовому ринку;

– інформація про ціни на товари та/або сировину, матеріали, комплектуючі, які входять до складу товарів;

– інформація, отримана від митних органів іноземних держав за результатами перевірки автентичності документів, які подавалися під час митного контролю та митного оформлення товару;

– інформація, отримана за результатами здійснення митного контролю, в тому числі за результатами проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства з питань державної митної справи;

– інформація, отримана від державних органів, установ та організацій на запити митних органів та/або ДФС України;

– цінова інформація, отримана в рамках домовленостей, укладених між ДФС України та асоціаціями, спілками та іншими об'єднаннями імпортерів та виробників;

– висновки про якісні та вартісні характеристики товарів, підготовлені спеціалізованими експертними організаціями, що мають відповідні повноваження згідно із законодавством;

– інформація, отримана в мережі Інтернет (офіційні сайти виробників товарів, прайс-листи Інтернет-магазинів тощо).

7.5. Порядок коригування заявленої митної вартості

Рішення про коригування заявленої митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України з помещенням у митний режим імпорту, приймається фіскальним органом у письмовій формі під час

здійснення контролю правильності визначення митної вартості цих товарів як до, так і після їх випуску, якщо фіскальним органом виявлено, що заявлено неповні та/або недостовірні відомості про митну вартість товарів, у тому числі невірно визначено митну вартість товарів.

Прийняте фіскальним органом письмове рішення про коригування заявленої митної вартості товарів має містити⁷⁵:

1) обґрунтування причин, через які заявлену декларантом митну вартість не може бути визнано;

2) наявну в митного органу інформацію (у тому числі щодо числових значень складових митної вартості, митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, інших умов, що могли вплинути на ціну товарів), яка призвела до виникнення сумнівів у правильності визначення митної вартості та до прийняття рішення про коригування митної вартості, заявленої декларантом;

3) вичерпний перелік вимог щодо надання додаткових документів, за умови надання яких митна вартість може бути визнана фіскальним органом;

4) обґрунтування числового значення митної вартості товарів, скоригованої фіскальним органом, та фактів, які вплинули на таке коригування;

5) інформацію про:

а) право декларанта або уповноваженої ним особи на випуск у вільний обіг товарів, що декларуються:

– у разі згоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням фіскального органу про коригування митної вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно з митною вартістю, визначеною фіскальним органом;

– у разі незгоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням фіскального органу про коригування заявленої митної вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно із заявленою митною вартістю товарів та надання гарантій в розмірі, визначеному фіскальним органом;

б) право декларанта або уповноваженої ним особи оскаржити рішення про коригування заявленої митної вартості до органу вищого рівня або до суду.

---

⁷⁵ Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору» від 24.05.2012 № 598 [Електронний ресурс] // Режим доступу з <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0883-12>.

Декларант може провести консультації з фіскальним органом з метою обґрунтованого вибору методу визначення митної вартості на підставі інформації, яка наявна в фіскальному органі. На вимогу декларанта консультації проводяться у письмовому вигляді.

У випадку незгоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням фіскального органу про коригування заявленої митної вартості товарів такий орган за зверненням декларанта або уповноваженої ним особи випускає товари, що декларуються, у вільний обіг за умови сплати митних платежів згідно з митною вартістю цих товарів, визначеною декларантом або уповноваженою ним особою, та забезпечення сплати різниці між сумою митних платежів, обчисленою згідно з митною вартістю товарів, визначеною декларантом або уповноваженою ним особою, та сумою митних платежів, обчисленою згідно з митною вартістю товарів, визначеною фіскальним органом, шляхом надання гарантій. Строк дії таких гарантій не може перевищувати 90 календарних днів з дня випуску товарів.

Протягом 80 днів з дня випуску товарів декларант або уповноважена ним особа може надати фіскальному органу додаткові документи для підтвердження заявленої ним митної вартості товарів, що декларуються.

У разі надання декларантом або уповноваженою ним особою додаткових документів фіскальний орган розглядає подані додаткові документи і протягом 5 робочих днів з дати їх подання виносить письмове рішення щодо визнання заявленої митної вартості та скасовує рішення про коригування заявленої митної вартості або надає обґрунтовану відмову у визнанні заявленої митної вартості з урахуванням додаткових документів. У такому випадку надана фінансова гарантія відповідно повертається (вивільняється) або реалізується в порядку та у строки, визначені Митним кодексом України.

Якщо фіскальний орган протягом строку не надає обґрунтованої відмови у визнанні заявленої митної вартості з урахуванням додаткових документів, вважається, що декларантом або уповноваженою ним особою митну вартість товарів визначено правильно. У такому випадку фіскальний орган скасовує рішення про коригування заявленої митної вартості, а надана фінансова гарантія повертається (вивільняється).

Рішення про коригування митної вартості товарів (далі – Рішення) – закріплення результатів здійснення контролю за правильністю визначення митної вартості товарів як до, так і після їх випуску товарів. Рішення заповнюється посадовою особою фіскального органу, що здійснює контроль правильності визначення митної вартості товарів, в електронному вигляді за затвердженою цим наказом формою.

При поданні митної декларації на паперовому носії Рішення (додаток И) друкується у двох примірниках. Один примірник видається або надсилається поштою декларанту, другий – з відміткою декларанта про отримання або повідомлення про вручення залишається у справах фіскального органу. При електронному декларуванні посадова особа фіскального органу надсилає декларанту засвідчене електронним цифровим підписом електронне повідомлення, у складі якого прийняте Рішення.

У верхній частині Рішення зазначається найменування фіскального органу, який його видав.

Розглянемо особливості заповнення граф⁷⁶:

Графа 1 «Номер Рішення»

У графі проставляється реєстраційний номер Рішення за такою схемою:

xxxxxxxxxx/xxxx/xxxxxx/x

-----

1 2 3 4,

де: 1 – дев'ятизначний код підрозділу фіскального органу, яким прийнято Рішення, згідно з класифікатором; 2 – чотири цифри поточного року; 3 – порядковий номер Рішення згідно з діапазонами номерів, визначеними фіскальним органом; 4 – Рішення, прийняте посадовою особою фіскального органу, що здійснює контроль правильності визначення митної вартості товарів:

1 – під час митного контролю та митного оформлення товарів,

2 – у разі спрацювання системи аналізу ризиків за напрямом митної вартості,

3 – після закінчення операцій митного контролю, митного оформлення та пропуску товарів через митний кордон України.

Графа 2 «Дата»

У графі зазначається дата прийняття митним органом Рішення за такою схемою:

xx/xx/xxxx

-----

1 2 3,

де: 1 – дві цифри числа; 2 – дві цифри поточного місяця; 3 – чотири цифри поточного року.

---

⁷⁶ Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору» від 24.05.2012 № 598 [Електронний ресурс]// Режим доступу з <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0883-12>.

Графа 3 «Підрозділ митного органу, який прийняв Рішення»

У першому підрозділі графи зазначається назва структурного підрозділу фіскального органу, яким прийнято Рішення. У другому підрозділі графи зазначається дев'ятизначний код структурного підрозділу фіскального органу, яким прийнято Рішення, згідно з Класифікатором.

Графа 4 «Номер штампа»

У графі зазначається номер особистої номерної печатки або відповідного штампа посадової особи підрозділу фіскального органу, що прийняла Рішення.

Графа 4 а

Тільки в електронній копії зазначається:

0 – Рішення прийнято посадовою особою фіскального органу, що здійснює контроль правильності визначення митної вартості товарів;

1 – Рішення прийнято начальником структурного підрозділу фіскального органу;

2 – Рішення прийнято посадовою особою фіскального органу, що здійснює контроль правильності визначення митної вартості товарів згідно з повідомленнями до митних формальностей, сформованими автоматизованою системою аналізу та управління ризиками.

Графа 5 «Митна декларація»

У графі зазначається код митної декларації, прийнятої до митного оформлення, згідно з класифікатором документів. Відомості зазначаються за такою схемою: код митної декларації згідно з цим класифікатором; номер митної декларації; дата прийняття до митного оформлення (число/місяць/рік).

Графа 6 «Номер штампа «Під митним контролем» посадової особи, що прийняла митну декларацію до оформлення».

У графі зазначається номер штампа «Під митним контролем» посадової особи, що прийняла митну декларацію до митного оформлення.

Графа 17 «Заявлені декларантом складові митної вартості»

У графі зазначаються заявлені декларантом складові митної вартості, які мають додаватися до ціни, яка була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, згідно з Переліком додаткових складових до ціни договору, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 2012 року № 598. При цьому в підрозділах графи: код – наводиться цифровий код складової митної вартості відповідно до зазначеного Переліку; валюта – наводиться відповідно до Класифікації валют, літерний код валюти, в якій виписано рахунки-фактури (інвойси)

або рахунки-проформи; курс валюти – зазначається офіційний курс гривні до іноземної валюти, установлений Національним банком України на день подання митної декларації, зазначеної в графі 5 Рішення; сума у валюті – вартість додаткової складової до ціни договору, яка додається до митної вартості товару; сума у гривнях – вартість додаткової складової до ціни договору, яка додається до митної вартості товару, перерахованої в гривнях до іноземної валюти за курсом, установленим Національним банком України на день подання митної декларації, зазначеної в графі 5 Рішення.

Графа 18 «Додаткова інформація/подані документи».

У графі зазначаються документи, які подаються для підтвердження заявленої митної вартості товару, надані на вимогу фіскального органу, у тому числі раніше прийняте Рішення (у разі наявності). Відомості зазначаються за такою схемою:

xxxx-xxxx-дд/мм/рр
-----
1 2 3,

де: 1 – код документа відповідно до класифікатора документів; 2 – найменування та номер документа; 3 – дата документа (дд – день/мм – місяць / рр – рік).

Графа 19 «Товар №»

У графі зазначається порядковий номер товару. Відомості зазначаються за такою схемою:

xxx/xx
---
1 2,

де: 1 – порядковий номер товару відповідно до графи 32 митної декларації; 2 – порядковий номер товару, що зазначається у митній декларації, заповненій відповідно до митного режиму імпорту (для товарів, які мають різні ознаки та характеристики, що впливають на рівень їх митної вартості).

Графа 22 «Код країни виробництва».

У графі зазначається код країни виробництва оцінюваних товарів відповідно до Класифікації країн світу.

Графа 24 «Вага нетто».

У графі зазначається вага нетто товару відповідно до графи 38 митної декларації.

Графа 25 «Додаткова одиниця виміру».

У графі зазначається додаткова одиниця виміру, яка застосовується для заповнення форми «електронного інвойсу» до графи 31 митної декларації.

Графа 30 «Коригування»

У графі зазначається визначена фіскальним органом у валюті рахунка-фактури (інвойсу) або рахунка-проформи митна вартість товару. При цьому в підрозділах графи:

- валюта – наводиться відповідно до Класифікації валют літерний код валюти, у якій складено рахунки-фактури (інвойси) або рахунки-проформи;
- вартість за одиницю – зазначається митна вартість за додаткову одиницю товару (при заповненні графи 25 Рішення), у разі відсутності такої одиниці – за основну одиницю виміру;
- кількість – зазначається кількість товару в додаткових одиницях виміру, у разі відсутності такої одиниці – в основній одиниці виміру.

Графа 31 «Код методу визначення вартості митного органу».

У графі зазначається порядковий номер методу визначення митної вартості, що був застосований фіскальним (митним) органом при визначенні митної вартості товару.

Графа 32 «Митний огляд».

У графі зазначається інформація щодо здійснення митного огляду товарів. Проставляються: «0», якщо митний огляд не здійснювався; «1», якщо митний огляд здійснювався із залученням посадових осіб фіскального органу, що здійснюють контроль правильності визначення митної вартості оцінюваних товарів; «2», якщо митний огляд здійснювався без залучення посадових осіб фіскального органу, що здійснюють контроль правильності визначення митної вартості оцінюваних товарів.

Графа 33 «Обставини прийняття Рішення та джерела інформації, що використовувалися митним органом для визначення митної вартості».

У графі зазначаються причини, через які митна вартість імпортованих товарів не може бути визначена за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції), у тому числі:

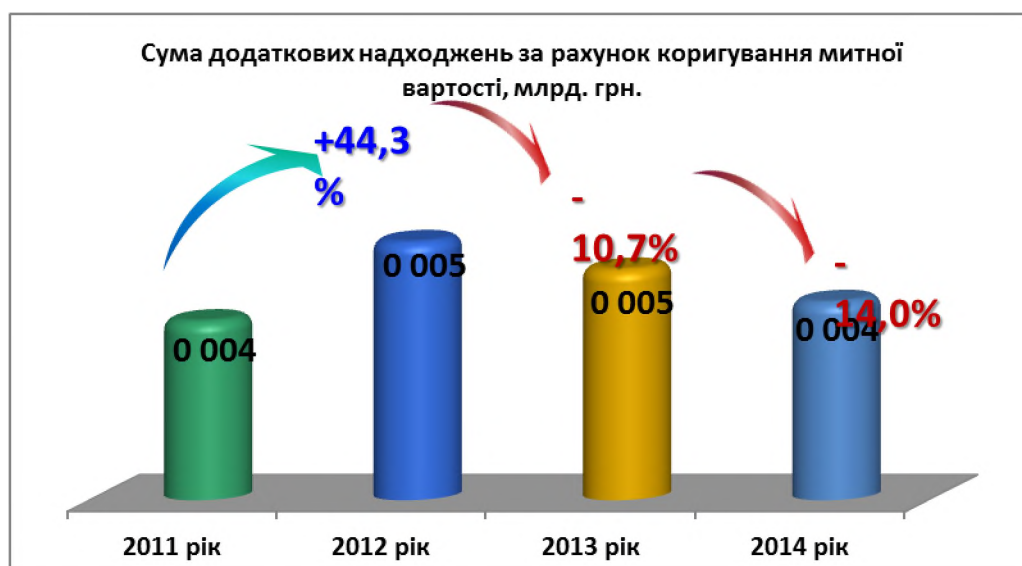
- неподання основних документів, які підтверджують відомості про заявлену митну вартість товарів;
- невірно проведений розрахунок митної вартості;
- невідповідність обраного декларантом або уповноваженою ним особою методу визначення митної вартості товару умовам, наведеним у главі 9 розділу III Митного кодексу;

– надходження до фіскального органу документально підтверженої офіційної інформації митних органів інших країн щодо недостовірності заявленої митної вартості.

Зазначається послідовність застосування методів визначення митної вартості та причин, через які не був застосований кожний з методів, що передуює методу, обраному митним органом.

Рішення на паперовому носії підписується посадовою особою підрозділу фіскального органу, яка його прийняла, із зазначенням посади, дати, ініціалів і прізвища та скріплюється відтиском особистої номерної печатки або відповідного штампа.

Відзначимо, що митницями ДФС забезпечено виконання заходів щодо контролю за правильністю визначення митної вартості товарів (рис.7.2).

Рис. 7.2. Динаміка донарахованих сум митних платежів внаслідок коригування митної вартості товарів⁷⁷

Сума додаткових надходжень коштів від коригування митної вартості за 2014 рік склала 4,074 млрд. грн., що на 663 млн. грн. або на 14 відс., менше показника 2013 року. Індикативний показник (без врахування показників Східної і Луганської митниць) виконано на 107,3 відсотка. При цьому дані звітного періоду 2014 року не враховують показники діяльності Кримської, Севастопольської (з березня 2014 року) та частково – Луганської та Східної (з серпня 2014 року) митниць.

⁷⁷ Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2014 рік: Офіційне видання ДФС України. – К.: ДФС України. – 2015. – 71 с.[Електронний ресурс] // Режим доступу з <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/166710.html>.

На зменшення додаткових митних платежів за рахунок коригування митної вартості вплинув загальний стан надходжень митних платежів, зменшення обсягів імпорту (у вагових показниках), обсягів оподаткованого імпорту за вартістю (в доларах США), внаслідок ситуації у Східному регіоні (Східна та Луганська митниці), втрати від анексії Криму (Кримська та Севастопольська митниці), зміна структури імпорту товарів, заміна більш дорогих товарів їх дешевшими аналогами та зниження цін на зовнішніх ринках.

В основному додаткові надходження до державного бюджету за 2014 рік забезпечено від коригування митної вартості:

- продовольчих товарів та с/г продукції (1-24 групи за УКТЗЕД) – 29,5 відс. додаткових нарахувань;
- машин, устаткування та транспорту (84-90 групи за УКТЗЕД) – 16,1 відс.;
- продукції хімічної промисловості, каучуку (28-40 групи за УКТЗЕД) – 15 відс.;
- паливо-енергетичних товарів (27 група за УКТЗЕД) – 11,2 відс.;
- текстилю, текстильних виробів, взуття (50-67 групи за УКТЗЕД) – 9,4 відс.;
- металів та виробів з них (72-83 групи за УКТЗЕД) – 6,7 відсотка.

У цілому, за рахунок коригування митної вартості зазначених товарів за 2014 рік забезпечено більше 88 відс. додаткових надходжень до державного бюджету.

Питання для самоперевірки

- 1. За яких умов подається декларація митної вартості товарів?*
- 2. Хто має право заповнювати ті чи інші графи ДМВ?*
- 3. Якими нормативно-правовими актами врегульовано особливості заявлення митної вартості товарів?*
- 4. Охарактеризуйте документи, що підтверджують заявлення митної вартості товарів.*
- 5. Якими джерелами інформації користуються посадові особи фіскального органу при здійсненні контролю правильності визначення митної вартості?*
- 6. Назвіть послідовність дій посадової особи при проведенні перевірки ДМВ.*
- 7. Охарактеризуйте структуру рішення про коригування митної вартості товарів.*
- 8. Які заходи дозволено вживати декларанту для підтвердження заявленої митної вартості товарів?*
- 9. Яким документом здійснюється закріплення результатів контролю за правильністю визначення митної вартості товарів?*